

POLICY BRIEF 1.0 - KRISBEREDSKAP OCH AKUT BARNKRISSTÖD

Innehåll

Inledning.....	3
Grundläggande fakta om Sveriges krisberedskap och totalförsvaret.....	4
Begreppsdefinition.....	4
Aktörer	4
Aktörernas ansvar	5
Samordning och stöd	5
Sektor-och områdesansvar (geografiskt).....	5
Samhällets tre grundprinciper.....	5
Frivilliga försvarsorganisationer	6
Civilsamhällets roll i krisberedskap och totalförsvaret	7
Rädda Barnens roll i samhällets krisberedskap.....	7
Viktiga interna dokument/sidor	7
Avgränsningar	7
Vår förmåga.....	8
Vad kan Rädda Barnen bidra med?.....	8
Målsättning.....	8
Exempel på vårt arbete idag.....	9
Bakgrundstexter utifrån tema	11
Kort budskap	11
Från vardagskriser till totalförsvaret	11
Barns rätt till stöd i kriser.....	11
Barns delaktighet i krisberedskap och totalförsvaret	12
Våra krav/rekommendationer	14
2 huvudbudskap	14
1. Säkerställ civilsamhällets roll och finansiering i Sveriges krisberedskap och totalförsvaret 14	
1.1 Civilsamhället integreras i beredskapssystemets strukturer	15
1.2 Långsiktig och förutsägbar finansiering säkerställs	15

2. Säkerställ barnrättsperspektivet i Sveriges krisberedskap och totalförsvar	15
2.1 Barnrättsperspektivet ska skrivas in i styrande regelverk	15
2.2 Barnkonsekvensanalyser ska vara obligatoriska	16
2.3 Säkerställ barns delaktighet i krisberedskap och totalförsvar	16
2.4 Genomför krisövningar med barn	16
2.5 Säkerställ att barn får anpassad information vid kriser	17
2.6 Utveckla barnvänliga och trygga platser vid kriser	17
2.7 Säkerställ likvärdigt barnkrisstöd i hela landet	17
2.8 Säkerställ att barn i särskilt utsatta situationers behov och rättigheter tillgodoses	18
Pågående analys - Rädda Barnen har ännu inte tagit ställning	19
Totalförsvarsplikten för de under 18 år	19
Barn ska inte riskera att separeras från sina omsorgspersoner vid evakuering	19
Frågor som behöver svar vid höjd beredskap eller krig	20
Rapporter och styrande dokument	21

Ansvarig för dokument: Mikaela Wikström, rådgivare krisberedskap och barnkrisstöd
Senast uppdaterad: 2025-12-18

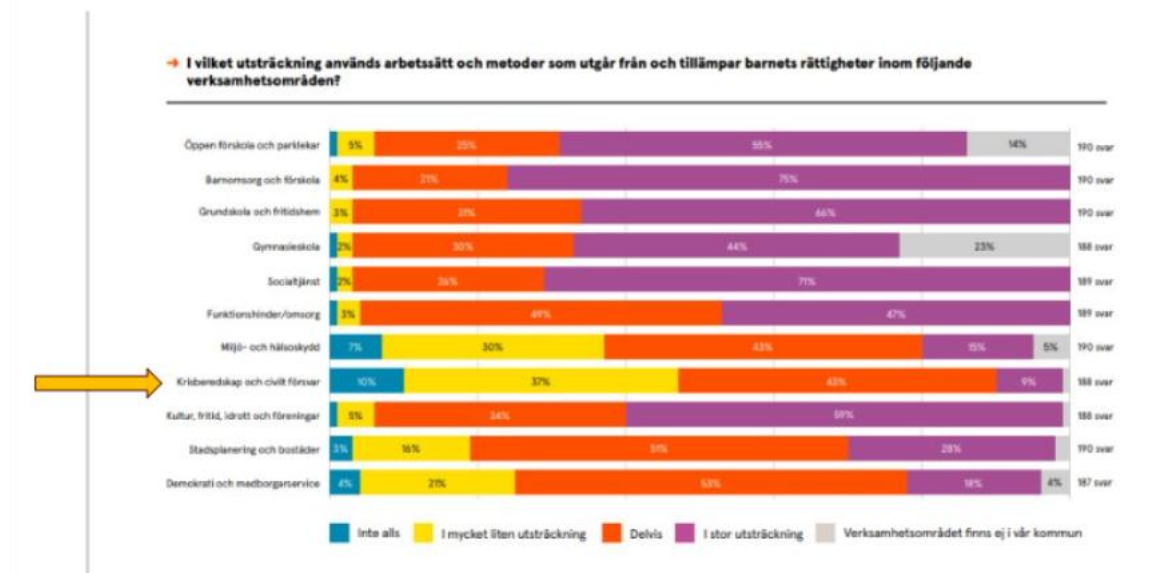
Inledning

Frågor om krisberedskap och totalförsvaret får allt större utrymme i den offentliga debatten i takt med att hotbilden mot samhället förändras. När samhället drabbas av kriser, som våld, naturkatastrofer, olyckor, pandemier eller krig, påverkas barn både direkt och indirekt. Trots detta får barn sällan det stöd och den information de behöver under och efter en kris. För att säkerställa barns trygghet, tillit och förmåga att hantera svåra situationer behöver de göras delaktiga i arbetet med krisberedskap och totalförsvaret. Barnrättsperspektivet behöver genomsyra kommuner, regioner och myndigheters planering och förberedande åtgärder. Barnkonsekvensanalyser behöver vara en självklar del i risk- och sårbarhetsarbetet och barns behov och rättigheter måste genomsyra krisplaner.

Barnkonventionen gäller alltid – i fred, i konflikt och i samhällskris. Ändå saknas ofta barnrättsperspektivet i Sveriges krisberedskap och totalförsvaret och barn får inte det stöd eller information de behöver i samband med kriser.

Vi utgår från ett barnrättsperspektiv med FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) som grund. Till stöd i tolkningen av barnkonventionen använder sig Rädda Barnen främst av uttalanden från FN:s kommitté för barnets rättigheter (FN:s barnrättskommitté). Rädda Barnens krav bygger på erfarenheter i kombination med vår expertis om barnets rättigheter och hur dessa ska implementeras i Sverige.

BRIS kommundersökning 2025

Grundläggande fakta om Sveriges krisberedskap och totalförsvaret

I detta kapitel samlar vi några grundläggande fakta om Sveriges krisberedskap och totalförsvaret som är viktig att ha med sig i läsandet av det här dokumentet. Kapitlet syftar till att ge en gemensam grund för de krav och rekommendationer som presenteras i efterföljande avsnitt. Det finns fördjupande presentationer och utbildningar i detta för den som önskar.

Begreppsdefinition

Krisberedskap handlar om samhällets samlade förmåga att förebygga och hantera enskilda kriser och samhällsstörningar i fredstid för att minska risker och konsekvenser.

Civilt försvar syftar till att skydda civilbefolkningen samt säkerställa och upprätthålla samhällsviktiga funktioner vid höjd beredskap och krig.

Civil beredskap är numera ett samlingsbegrepp för arbete som rör både krisberedskap och civilt försvar, eftersom dessa i praktiken ofta överlappar och är svåra att tydligt skilja åt.

Totalförsvaret är det militära och civila försvaret tillsammans. I fredstid kan det arbetet gå ut på beredskapsplanering och förmågehöjande åtgärder. Om det råder högsta beredskap i landet är totalförsvaret all verksamhet som bedrivs.

Sammanfattningsvis utgör krisberedskapen grunden för det civila försvaret, som i sin tur är en del av totalförsvaret och förstärks vid krig eller krigsfara.

Aktörer

Alla som på något sätt bidrar i hanteringen av samhällsstörning kallas i beredskapssystemet för en aktör. Aktörerna kan vara offentliga, privata eller ideella föreningar men också enskilda individer.

Aktörernas ansvar

- **Kommuner & Regioner:** Ansvarar för att upprätthålla viktiga samhällsfunktioner som utbildning, socialtjänst, hälso- och sjukvård, vatten och värme. De ska ha beredskap att hantera omfattande störningar och kan aktivera en krisledningsnämnd.
- **Statliga Myndigheter:** Har ansvar för sina egna områden. MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) samordnar, stödjer och har en sektorsroll för räddningstjänst, medan Länsstyrelserna samordnar länsnivån.
- **Företag:** Ansvarar för att deras verksamheter klarar kriser, även om de inte är statliga. De kan också bidra genom frivilligorganisationer.
- **Ideella organisationer:** bidrar utifrån sina olika kompetenser och verksamheter
- **Individer:** Har ett eget ansvar för sin beredskap och kan engagera sig i frivilligorganisationer, gå kurser eller stärka sin lokala gemenskap.

Samordning och stöd

- **MSB:** Central samordnare, sektorsmyndighet, stödjer planering för civilt försvar och totalförsvar.
- **Länsstyrelserna:** Larmar vid kriser, initierar samverkan mellan aktörer och hanterar initiala åtgärder i länet.
- **SOS Alarm:** Larmar Länsstyrelsens tjänsteman i beredskap (TiB) vid större händelser.

Sektor-och områdesansvar (geografiskt)

Sverige är ansvaret för krisberedskap uppdelat mellan många olika aktörer, på lokal, regional och nationell nivå. Vilken myndighet eller annan aktör som är ansvarig för en verksamhet vardag eller kris, kan beskrivas utifrån sektor- och områdesansvar (geografiskt).

- **Lokal nivå** - kommuner
- **Regional nivå** - länsstyrelser
- **Högre regional nivå** - länsstyrelser är indelade i sex civilområden (Civos)
- **Nationell nivå** - regeringen, där myndigheter stödjer regeringen i hanteringen
- **MSB/MCF** - har en särskild roll att både hålla samman arbetet mellan sektorer och att stödja regeringen när det inträffar kriser eller andra allvarliga händelser.

Samhällets tre grundprinciper

Frivilliga försvarsorganisationer

Frivilliga är viktiga för Sveriges krisberedskap och civilt försvar. Frivilliga försvarsorganisationerna (FFO) är en särskild grupp av ideella organisationer som har en utpekad roll inom totalförsvaret. De organiserar, utbildar och övar sina medlemmar för att bidra med viktiga kompetenser och personalförstärkning vid kriser, höjd beredskap och ytterst krig. I dessa organisationer finns en stor bredd av kunskap och erfarenhet inom till exempel logistik, samband, djursmitta, flyg samt samverkan och ledning.

Frivilliga förstärkningsresurser från FFO kan ingå i en offentlig aktörs krigsorganisation när ordinarie resurser inte räcker till. De kan efter genomförd utbildning teckna ett avtal med en offentlig aktör om tjänstgöring vid höjd beredskap enligt Förordning (1994:524) om frivillig försvarsverksamhet.

De frivilliga försvarsorganisationernas betydelse lyfts fram av både regering och riksdagen och de har en särställning jämfört med andra ideella organisationer. Deras uppgifter bestäms av Försvarsmakten och MSB i samverkan med andra myndigheter med uppgifter inom totalförsvaret. Frivilliga försvarsorganisationer utgör en del av totalförsvarets personalförstärkning.

Frivilliga försvarsorganisationer (FFO)

- 18 stycken organisationer
- Utpekad roll inom totalförsvaret
- Kan teckna avtal med offentlig aktör
- Särställning

Date

65

Civilsamhällets roll i krisberedskap och totalförsvär

Folkrörelser och civilsamhälle har en avgörande roll i Sveriges krisberedskap. Erfarenheter från samhällskriser visar att samverkan mellan myndigheter, kommuner och ideella aktörer är en förutsättning för ett fungerande civilt försvar. Civilsamhället samlar människor, bygger tillit och skapar sammanhållning – i vardagen, i kris och vid höjd beredskap.

I arbetet med att stärka Sveriges beredskap är det avgörande att tydliggöra vad som ytterst ska skyddas: barnens framtid, demokratin och tilliten mellan människor. Samtidigt ser vi en global tillbakagång för demokratiska värden, där civilsamhällets utrymme begränsas och människor tystnar av rädsla. Även i Sverige ökar ojämlikheten och segregationen, vilket leder till att barns rättigheter urholkas och samhällets motståndskraft försvagas. Erfarenheter visar att demokratiska samhällen med hög grad av delaktighet och öppenhet är mer motståndskraftiga vid kriser.

Tillit mellan människor är en grundförutsättning för ett starkt totalförsvär. När tilliten till myndigheter är låg fungerar civilsamhällets organisationer som en brygga mellan samhällsstrukturer och människor. Rädda Barnen når barn och familjer som annars riskerar att stå utanför, bygger förtroende och stärker sammanhållningen. Detta arbete bidrar till samhällsstabilitet och social sammanhållning – faktorer som är centrala för Sveriges säkerhet.

Civilsamhällets styrka ligger i närheten till människor och förmågan att agera snabbt och flexibelt. Som självständiga aktörer med egna uppdrag kompletterar civilsamhället det offentliga genom samverkan som bygger på ömsesidig respekt och långsiktiga strukturer, och bidrar därmed till Sveriges krisberedskap och totalförsvär.

Rädda Barnens roll i samhällets krisberedskap

Rädda Barnen har lång erfarenhet av att arbeta i kriser och konflikter, både internationellt och i Sverige. Organisationen har snabbt ställt om och säkerställt verksamheter för barn under bland annat Covid-19-pandemin, mottagandet av asylsökande barn 2015 samt efter Rysslands invasion av Ukraina. Rädda Barnen i Sverige har även erfarenhet av akut barnkrisstöd genom insatser för barn som återvände efter tsunamikatastrofen i Sydostasien 2004 och kriget i Libanon 2006. Efter pandemin och Ukraina-responsen 2022 påbörjades en större satsning på att som organisation gå från att vara reaktiva till förberedda - för att bättre kunna bidra när kriser sker och drabbar barn.

Viktiga interna dokument/sidor

- [Handboken för krisberedskap och akut barnkrisstöd 1.0 med bilagor, mallar mm](#)
- [Samverkansplattformen B5 handlingsplan](#)
- [Psykologisk hjälp för barn i kris - Rädda Barnen](#)

Avgränsningar

När vi pratar om krisberedskap och akut barnkrisstöd så handlar det inte om kriser i vår egen verksamhet, utan om att bidra till att stärka samhällets krisberedskap och när vi väljer att

agera på kriser i samhället i det akuta skedet.

Vår förmåga

Rädda Barnens krisberedskap bygger på våra lokal- och distriktsföreningars förmåga på kommun- och regionnivå med stöd av tjänstepersoner och i samverkan med externa aktörer.

Vad kan Rädda Barnen bidra med?

Vårt fokus är att främja och skydda barns rättigheter och delaktighet i akut kris och arbeta innan, under och efter en kris för att säkerställa barn får det stöd de behöver i samband med en svår händelse. Det gör vi genom direkta insatser, kunskapsspridning och påverkansarbete. Vår engagemangsguide visar hur man kan arbeta med frågan internt på olika sätt.

Målsättning

Rädda Barnens krisberedskap bygger på våra lokal- och distriktsföreningars förmåga på kommun- och regionnivå. Med stöd av tjänstepersoner och i samverkan med externa aktörer

- Bygga upp team av barnkrisstödjare lokalt/regionalt som kan aktiveras och erbjuda akut barnkrisstöd i samband med svåra händelser där barn drabbas.
- Sprida kunskap om akut barnkrisstöd till viktiga vuxna och relevanta aktörer.
- Stärka barnrättsperspektivet i arbetet med krisberedskap och totalförsvar (i kommuner, regioner, myndigheter).
- Stärka barns delaktighet i arbetet med krisberedskap och totalförsvar.

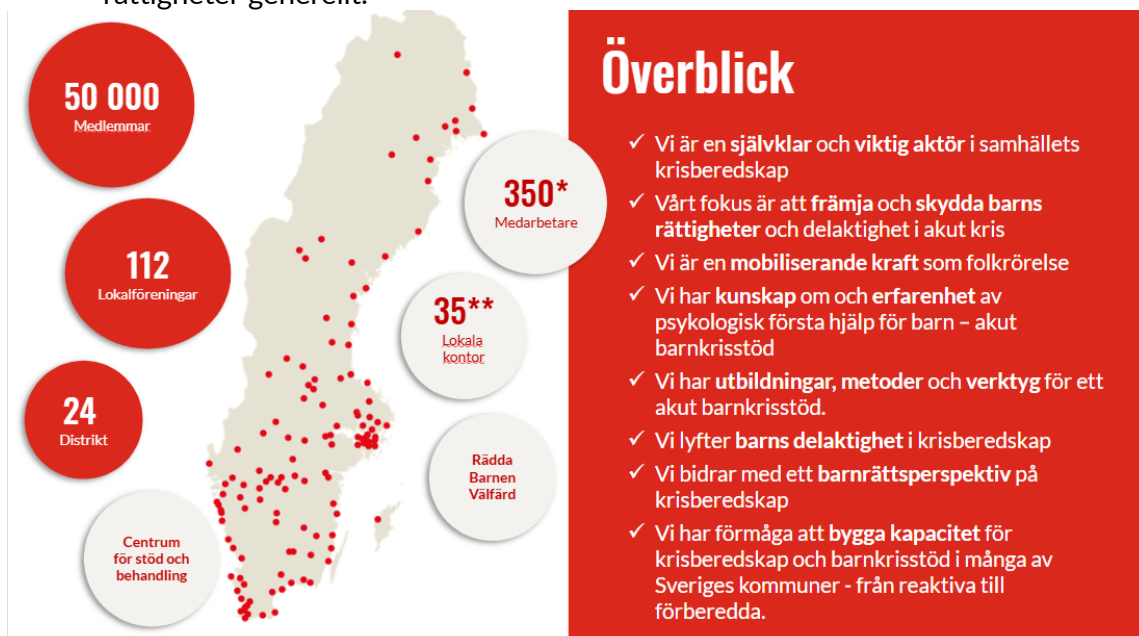
Exempel på vårt arbete idag

De senaste åren har vi stärkt och utvecklat vårt arbete med krisberedskap och akut barnkrisstöd. Det märks inte minst i vår medlemsrörelse, där engagemanget är stort och där arbetet nu bedrivs på flera sätt runt om i landet. Under de kommande åren väntas detta arbete få allt större genomslag, i takt med att vår kompetens fördjupas och vår kapacitet byggs upp. Vi är på god väg att gå från ett främst reaktivt arbetssätt till att vara bättre förberedda inför kriser. Samtidigt är detta ett långsiktigt arbete som kräver uthållighet, målmedvetenhet och resurser.

- Tar fram verktyg och kunskap för barn och för föräldrar om barn för att i praktiken kunna erbjuda psykologisk första hjälpen vid akuta samhällskriser. Vår app Safe Place, Lugna, lyssna, stärk-materialet och webbkursen Krisstöd till barn och vår barnkrisstödjarutbildning är några bra exempel på vad vi har tagit fram och sprider.
- Lokalt och regionalt bygger vår medlemsrörelse med stöd av personal upp team av barnkrisstödjare, som kan aktiveras och erbjuda akut barnkrisstöd i samband med svåra händelser där barn drabbas. Malmö var först ut 2024 och har varit ute i skarpa insatser. Sedan dess har Blekinge distrikt och Umeå blivit klara under hösten och många andra är på gång att ta fram lokala krisberedskapsplaner, utbilda barnkrisstödjare och starta samverkan med kommunen. Intresset och engagemanget är stort i hela medlemsrörelsen.
- Vi utbildar främst medlemmar men även personal till barnkrisstödjare genom den utbildning vi lanserat 2025. Intresset har varit stort och xx minst personer har gått utbildningen 2025. (Vi håller på och sammanställer detta nu)
- Vi samordnar barnkrisstödjarna i [Stödstyrkan \(MSB\)](#) som aktualiseras vid konsulära kriser
- B5 samverkansplattformen – samverkan med Svenska Röda Korset, Svenska Kyrkan, Sveriges stadsmissioner och Riksidrottsförbundet där krisberedskap är ett område med stort fokus.
- Tillsammans med B5 samverkansplattformen har vi ett pilotprojekt om samverkan med Länsstyrelsen i Västra Götaland som pågår mellan 2025-2027. Mål för samverkan är representation i befintliga samverkansstrukturer, informationsdelning, kunskapshöjning och händelsehantering.
- Vi har genomfört ett projekt med Karlshamns kommun med fokus på barns delaktighet i krisberedskap. En trygghetspunkt byggdes upp där bla 5-åringar fick gå runt och upptäcka stationer, prata om trygghet och leka i familjehörnan. Deras tankar om vad som är viktigt på en trygghetspunkt togs med i vidare arbetet.
- Nyligen påbörjat samarbete med Red Barnet Danmark i de här frågorna. Bland annat utbyte av erfarenheter och se över möjliga gemensamma finansieringsmöjligheter.

- Vi sitter med i MSBs civilsamhällesråd och deltar i MSB civilsamhällesforum.
- Vi bedriver påverkan för barnrättsperspektiv i krisberedskapsfrågor.
- Skrev [remissvar till SOU 2024:65](#) – Kommuners och regionernas grundläggande beredskap inför kris och krig.
- Vi utbildar skolpersonal i barnkrisstöd och bidrar till att det integreras i skolornas krisberedskapsplaner via Rädda Barnen Välfärd.
- Centrum för stöd och behandling omnämns i Socialstyrelsens föreskrift [Krisstöd vid allvarlig händelse \(2018\)](#) samt i [Psykologiskt och socialt stöd vid allvarlig händelse i Stockholms län \(2018\)](#).
- Våra psykologer uttalar sig ofta i media om hur man pratar med barn om kriser, ex pandemin, terrorattentat, olyckor eller krig. Vi riktar oss också direkt till barn och berättar vad de själva kan göra när de känner en oro. Lilla RB, Safe Place-appen och en krisstödsaffisch är några verktyg vi har.
- Vi har deltagit i [internationellt forskningsprojekt](#) där man har fokuserat på att öva med utsatta målgrupper, bland annat barn, vid CBRNE-händelser.
- I våra många direktstödsverksamheter möter vi enskilda barn regelbundet, där vi vid behov i samband med svåra händelser och erbjuder redan idag krisstöd i liten skala. Våra direktstödsverksamheter är också viktiga i det långsiktiga arbetet för barns rättigheter generellt.

*Ca 350 medarbetare på Sverigeprogrammet, cirkasiffra som ändras varje månad. Ca 450 anställda hela RB (dec-25) ** lokala kontor ändras beroende på vilka projekt och verksamheter vi har

Bakgrundstexter utifrån tema

I detta kapitel har vi samlat fördjupande bakgrundstexter, som kompletterar de kortare texterna i samband med våra krav/rekommendationer. Bakgrundsbeskrivningarna fungerar som stöd för argumentation och samtal.

Kort budskap

Barnrättsperspektivet är en del av samhällets beredskap. I krisberedskap och totalförsvaret måste barn ses som egna rättighetsbärare – inte bara som anhöriga. Det handlar om att säkerställa att barn får skydd, information och möjlighet att påverka även i kris. När vi planerar för samhällets motståndskraft, ska vi också planera för barns trygghet, delaktighet och utveckling. Ett starkt totalförsvaret börjar med att ingen lämnas utanför.

Från vardagskriser till totalförsvaret

Det blir allt större fokus på civilt försvar och totalförsvaret, snarare än på krisberedskap i bred bemärkelse. Det blir allt större fokus på civilt försvar och totalförsvaret, snarare än krisberedskap i bred bemärkelse. Det riskerar att flytta uppmärksamheten från de kriser som sker oftare och i fredstid, såsom bränder i bostadshus, skogsbränder, översvämningar, olyckor eller våldsbrott, till höjd beredskap och ytterst krig. Beredskap och förmåga byggs genom erfarenhet. Den erfarenheten skapas genom att agera i de kriser som redan i dag sker och som drabbar barn och familjer. Genom att barn och familjer får stöd i lokala kriser byggs också tillit till samhället, vilket är avgörande inför större kriser där följsamhet till råd och rekommendationer är central.

Vi vet att 9 av 10 vill bidra i kris. Det är i de nära och vardagliga kriserna vi kan kanalisera det engagemanget genom att utbildning, övning och praktisk erfarenhet. Ideellt engagemang bygger på att det är hanterbart, relevant och meningsfullt. Ett alltför ensidigt fokus på höjd beredskap riskerar att bli ett hinder för både engagemang och kapacitetsbyggande. Genom låga trösklar för att agera, även vid mindre kriser i fredstid, byggs erfarenhet som stärker samhällets samlade motståndskraft – från det lilla till det stora.

Barns rätt till stöd i kriser

Barn möter kriser både i vardagen och vid större samhällsstörningar, såsom skjutningar, bränder, olyckor, naturkatastrofer och andra allvarliga händelser. I dag varierar tillgången till barnkrisstöd kraftigt mellan kommuner, vilket innebär att barns möjligheter till stöd efter svåra händelser i hög grad beror på var de bor.

Rädda Barnen och andra aktörer ser att barn ofta lämnas utan tillräckligt stöd, vilket kan leda till långvariga konsekvenser för barns hälsa och utveckling. Samhället behöver därför vara rustat att tidigt möta barns oro och rädsla, samt kunna följa upp barn som har kvarstående symtom och behöver snabb tillgång till vidare stöd och vård.

Psykologisk första hjälpen för barn är en evidensbaserad och kostnadseffektiv metod som kan minska risken för mer allvarlig och långvarig psykisk ohälsa. Metoden utgör grunden i ett akut barnkrisstöd och handlar om att skapa lugn och trygghet, ge hopp och samhörighet samt säkerställa att barn inte lämnas ensamma med sina upplevelser.

Vid kriser, både lokala och omfattande, behöver barn snabbt mötas av trygga vuxna som kan hjälpa dem att förstå det som hänt, hantera situationen och återfå en känsla av kontroll. Psykologisk första hjälpen för barn kan användas i många olika sammanhang – från att stötta ett enskilt barn efter ett svårt besked till att möta en skolklass eller barn på plats efter en större händelse. Insatserna kräver inte omfattande specialistutbildning; tid, engagemang och lugn hos vuxna i barnens närhet kan göra stor skillnad.

Genom att stärka viktiga vuxna runt barn, både före och efter kriser, arbetar samhället förebyggande och främjande för att minska risken för långvariga konsekvenser och stärka barns motståndskraft. Tidiga stödinsatser till många barn är dessutom kostnadseffektiva och kan minska behovet av mer omfattande insatser längre fram.

Samverkan mellan civilsamhälle, myndigheter, kommuner och andra aktörer är avgörande för att säkerställa att barn får rätt stöd i tid. Rädda Barnen arbetar tillsammans med samhällets aktörer för att stärka förmågan att ge akut barnkrisstöd. Genom att barn och familjer får stöd i lokala kriser byggs också tillit till samhället, vilket är avgörande inför större kriser där följsamhet till råd och rekommendationer är central.

Barns delaktighet i krisberedskap och totalförsvar

För att säkerställa barns trygghet, tillit och förmåga att hantera svåra situationer behöver de göras delaktiga i arbetet med krisberedskap och totalförsvar. Det har nu gått flera år sedan barnkonventionen blev lag i Sverige. Ändå går arbetet med att omsätta den i praktiken för långsamt, särskilt när det gäller barns delaktighet i krisberedskapsfrågor. I många kommuner saknas strukturer för att inkludera barn i planering, beslutsfattande och utvärdering av insatser. Ofta prioriteras enbart vissa barnnära verksamheter, medan andra delar av samhällsorganisationen förbiser hur beslut och åtgärder påverkar barn. Men barns rättigheter gäller alltid – även i kris och krig. Ju yngre barnen är, desto mindre inflytande får de. Det behöver förändras.

Barn är experter på sina egna liv. När barn görs delaktiga ökar både beredskapen, tilliten till samhället och viljan att bidra. Delaktighet stärker skyddet av barnets rättigheter och säkerställer att beredskapsplaner verkligen tar hänsyn till barns behov – i enlighet med artikel 3 och 12 i barnkonventionen.

Barnombudsmannens rapporter visar att beslut som fattas utan barns medverkan får svagare förankring och sämre legitimitet. Ett perspektivskifte krävs där barn och unga ses som en resurs – inte som passiva mottagare. För att bygga ett robust samhälle måste barns röster höras redan i planering, inte först när krisen är ett faktum.

MSB:s *Planeringsinriktning för civil beredskap* betonar att barnrättsperspektivet ska integreras i all beredskapsplanering. Det innebär att kommuner och myndigheter behöver:

- Säkerställa barnanpassad information och kommunikation.
- Genomföra barnrättsanalyser och konsekvensbedömningar.
- Involvera barn i planering och beslut på lokal och nationell nivå.

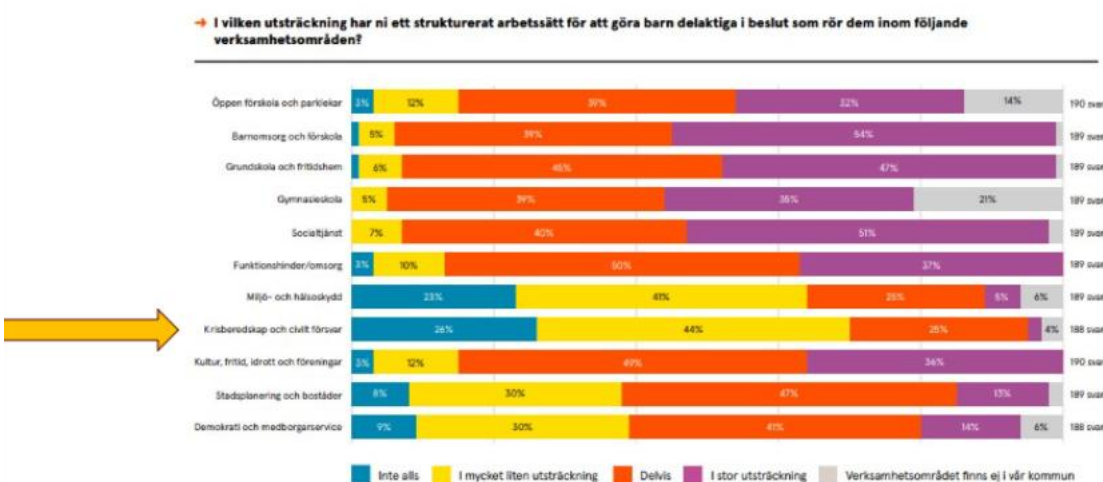
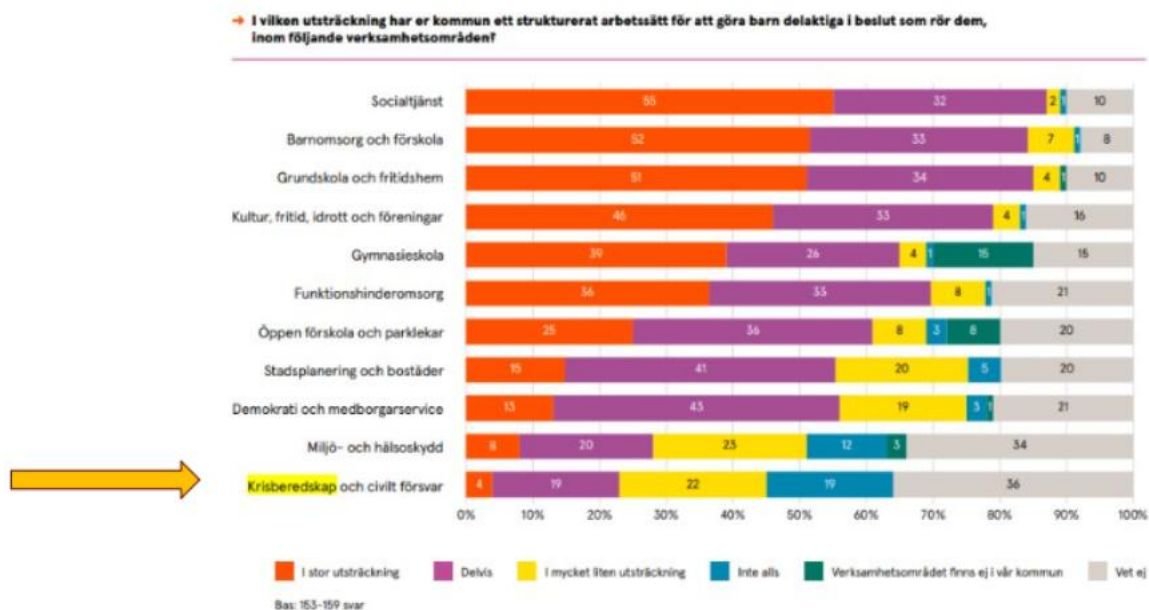
Meningsfull delaktighet ska ske på barns villkor – den ska vara frivillig, trygg, respektfull, inkluderande och anpassad efter ålder och mognad.

BRIS kommunundersökning 2024 (högst upp) och 2025 (längst ner)

Kommunerna är som sämst i området krisberedskap och civilt försvar.

Resultat

Våra krav/rekommendationer/ståndpunkter

2 huvudbudskap

Vårt påverkansarbete samlas kring två övergripande huvudbudskap. Varje huvudbudskap inleds med ett övergripande krav eller rekommendation och följs av ett antal underkrav som konkretiserar vad som krävs i styrning, planering och genomförande. Numreringen anger inte någon inbördes prioriteringsordning.

Varje del innehåller bakgrundsbeskrivningar som stöd för argumentation och samtal samt krav, rekommendationer eller exempel på lösningar i punktform. Benämningarna kan variera beroende på sammanhang, men syftet är detsamma: att tydliggöra de strukturella förändringar som behövs för att stärka Sveriges krisberedskap och totalförsvar ur ett barnrätts- och civilsamhällesperspektiv.

- Säkerställ civilsamhällets roll och finansiering i Sveriges krisberedskap och totalförsvar
- Säkerställ barnrättsperspektivet i Sveriges krisberedskap och totalförsvar

1. Säkerställ civilsamhällets roll och finansiering i Sveriges krisberedskap och totalförsvar

Folkrörelser och civilsamhällets organisationer har en avgörande roll i Sveriges krisberedskap och totalförsvar. Civilsamhället finns nära barn och familjer i vardagen, når grupper som samhället ofta har svårt att nå, bygger tillit och kan snabbt mobilisera vid kriser. Erfarenheter från samhällskriser visar att samverkan mellan myndigheter, kommuner och ideella aktörer är en förutsättning för ett fungerande civilt försvar.

Trots detta står stora delar av civilsamhället ofta utanför formella beredskapsstrukturer. Fokus ligger i dag främst på Frivilliga försvarsorganisationer (FFO), medan andra aktörer med viktiga humanitära, sociala och barnrättsliga uppdrag – såsom Rädda Barnen – inte systematiskt inkluderas. Samtidigt förväntas civilsamhället bidra både i kris och vid höjd beredskap, ofta utan långsiktiga förutsättningar och finansiering att bygga kapacitet eller agera. Just nu förväntas vi bidra i kriser utan finansiering som möjliggör det. När civilsamhällets perspektiv, kompetens och räckvidd inte tas tillvara förlorar samhället en central del av sin motståndskraft.

Övergripande krav/rekommendation

- Säkerställa att civilsamhället – inklusive organisationer som inte är FFO – integreras i det svenska beredskapssystemets befintliga strukturer på alla nivåer med långsiktig finansiellt stöd som möjliggör vårt arbete.

1.1 Civilsamhället integreras i beredskapssystemets strukturer

Civilsamhällets organisationer, inklusive aktörer som inte är Frivilliga försvarsorganisationer, ska:

- ingå i risk- och sårbarhetsanalyser, planering, övningar och utvärderingar,
- ges tillgång till etablerade samverkansstrukturer hos kommuner, regioner, länsstyrelser och statliga myndigheter,
- bjudas in som självständiga aktörer, med eget mandat och tydliga möjligheter att bidra utifrån sina roller, kompetenser och målgrupper.

1.2 Långsiktig och förutsägbar finansiering säkerställs

Civilsamhällets förväntas bidra i såväl kapacitetsbyggande som faktiska kriser utan finansiering som möjliggör det. När finansiering finns är den som bäst tillfälliga projektmedel eller riktas enbart till Frivilliga försvarsorganisationer (FFOer).

- Statliga myndigheter, såsom MSB, ges i uppdrag och resurser att inkludera barnrätts- och humanitära aktörer i befintliga bidrags- och ersättningssystem,
 - [Anslag 2:6 MSB uppdragsgesättning](#) borde även omfatta området barnkrisstöd
 - [Anslag 2:4](#) MSB borde även fördelas till ideella föreningar som inte är Frivilliga försvarsorganisationer, FFO och i så fall tillskjutas medel, alternativt
 - Nytt anslag, likt 2:4, skapas som är riktat till de som inte är FFOer
- Långsiktiga bidrag för föreningar som inte är FFO skapas för civilsamhällets kapacitetsbyggande inom krisberedskap och totalförsvar på alla nivåer exempelvis i kommuner, länsstyrelser och myndigheter.

2. Säkerställ barnrättsperspektivet i Sveriges krisberedskap och totalförsvar

Barnkonventionen gäller i fred, kris och krig, men barnrättsperspektivet saknas eller är fortfarande otillräckligt integrerat i centrala författningar, strategier och riktlinjer för Sveriges krisberedskap och totalförsvar. Rädda Barnens erfarenheter, liksom iakttagelser från aktörer som Barnombudsmannen och BRIS, visar att barns rättigheter och behov sällan beaktas systematiskt när myndigheter, kommuner och regioner planerar för stora samhällsstörningar. När barnrättsperspektivet inte finns med i styrning, planering, övning och genomförande riskerar åtgärder att bli mindre träffsäkra och barns särskilda behov att förbises. Ett barnrättsperspektiv är därför inte ett tillägg, utan en grundförutsättning för ett effektivt, legitimt och hållbart samhällsskydd.

Övergripande krav/rekommendation

- Barnrättsperspektivet, i enlighet med barnkonventionen, ska säkerställas i hela Sveriges krisberedskap och totalförsvar – i styrning, planering, övning, genomförande och uppföljning.

2.1 Barnrättsperspektivet ska skrivas in i styrande regelverk

Styrande dokument sätter ramarna för hur krisberedskap och totalförsvar planeras och genomförs. När barnrättsperspektivet saknas i lagar, förordningar och policydokument

riskerar barns rättigheter att behandlas som ett tillägg snarare än en grundförutsättning.

Krav:

- Barnrättsperspektivet, i enlighet med barnkonventionen, ska tydligt skrivas in i relevanta lagar, förordningar, föreskrifter och policydokument som reglerar Sveriges krisberedskap och totalförsvar.

2.2 Barnkonsekvensanalyser ska vara obligatoriska

Utan strukturerade analyser riskerar barns behov och rättigheter att förbises i planering och beslutsfattande. Barnkonsekvensanalyser är ett etablerat verktyg för att säkerställa att barns perspektiv beaktas innan beslut fattas.

Krav:

- Barnkonsekvensanalyser genomförs som en obligatorisk del av risk- och sårbarhetsanalyser, krisplaner och andra relevanta beslutsunderlag, så att barns behov och rättigheter systematiskt beaktas i beslutsunderlag och åtgärder.

2.3 Säkerställ barns delaktighet i krisberedskap och totalförsvar

Barn är experter på sina egna liv, och när de görs delaktiga stärks både beredskapen, tilliten till samhället och viljan att bidra. Delaktighet gör barn tryggare, mer informerade och mer benägna att följa samhällsråd, samtidigt som beslut i högre grad utgår från barns faktiska behov och åtgärderna blir mer träffsäkra.

Trots detta saknas i dag fungerande strukturer för att involvera barn i planering, beslut och uppföljning inom krisberedskap och civilt försvar. BRIS kommunundersökningar 2024 och 2025 visar att barns delaktighet är som svagast just inom detta område. Delaktighet är därför inte bara en rättighet, utan en förutsättning för ett legitimt och robust samhällsskydd.

Krav:

- Aktörer med ansvar för krisberedskap och totalförsvar ska säkerställa att barns perspektiv systematiskt inhämtas och beaktas i planering, beslut och uppföljning inom krisberedskaps- och totalförsvarsfrågor. Detta ska göras på ett sätt som är tryggt, anpassat och meningsfullt för barn.

2.4 Genomför krisövningar med barn

Krisövningar är centrala för att upptäcka brister och stärka beredskapen, men genomförs ofta utan att barn deltar. När barn inte är med riskerar hinder som drabbar dem i verkliga kriser att missas, särskilt för barn i utsatta situationer, som barn med funktionsnedsättningar. Många brister blir därför synliga först när krisen redan är ett faktum.

När barn får delta i övningar på ett tryggt och anpassat sätt kan ansvariga aktörer se vad som faktiskt fungerar, förbättra rutiner och säkerställa att åtgärderna fungerar för dem de är till för. Övningar blir helt enkelt bättre när de genomförs tillsammans med dem de berör.

Krav:

- Vi lär oss mest när vi övar med dem det faktiskt gäller, därför måste krisövningar utformas och genomföras tillsammans med barn, på ett tryggt, inkluderande och säkert sätt.

2.5 Säkerställ att barn får anpassad information vid kriser

Barn får ofta otillräcklig eller svårbegriplig information vid samhällskriser, vilket kan skapa onödigt oro och otrygghet. För att barn ska känna trygghet och kunna agera behöver informationen vara anpassad till barns ålder och förutsättningar, ges på ett språk och i ett format de förstår samt finnas i kanaler som barn använder och har förtroende för. Barn är inte en homogen grupp, och information behöver därför anpassas efter olika åldrar, språkliga behov och förutsättningar, inklusive funktionsnedsättningar.

Erfarenheterna från pandemin visar att riktad information till barn, såsom statsministerns tal till barn och Lilla Krisinfo, varit viktig, men ofta beroende av enskilda initiativ och inte tillräckligt systematisk.

Krav:

- Myndigheter ska säkerställa att barn får anpassad information vid kris och krig i kanaler där barn finns och involvera barn i utformningen av sådan kommunikation för att säkerställa att den är relevant och tillgänglig för barn med olika behov och förutsättningar.

2.6 Utveckla barnvänliga och trygga platser vid kriser

Barn behöver fysiska miljöer anpassade efter trygghet, lek och återhämtning – även i kris. I Sverige saknas idag ofta ett barnrättsperspektiv i planeringen av fysiska miljöer vid kriser. Trygghetspunkter, tillfälliga samlingsplatser, evakueringsplatser och skyddsrum är i många fall inte utformade med barns behov i åtanke, och tar sällan hänsyn till barns behov eller särskilda förutsättningar såsom funktionsnedsättningar. För att dessa platser ska fungera för barn krävs planering som går bortom fysisk säkerhet – de behöver vara utformade för barns psykologiska trygghet, lek, återhämtning och möjlighet till meningsfull aktivitet, även när tiden man spenderar på platsen är kort. I en situation av väpnad konflikt kan man behöva inrätta skyddsrum där det finns både barnvänliga platser, men också möjlighet att bedriva viss sorts undervisning.

Krav

- Barns behov av trygga och barnvänliga platser ska beaktas och tillgodoses i all planering av fysiska miljöer vid kriser och höjd beredskap.

2.7 Säkerställ likvärdigt barnkrisstöd i hela landet

Barn möter kriser både i vardagen och vid större samhällsstörningar, såsom skjutningar, bränder, olyckor, naturkatastrofer och andra allvarliga händelser. I dag varierar tillgången till barnkrisstöd kraftigt mellan kommuner, vilket innebär att barns möjligheter till stöd efter

svåra händelser i hög grad beror på var de bor.

Rädda Barnen och andra aktörer ser att barn ofta lämnas utan tillräckligt stöd, vilket kan leda till långvariga konsekvenser för barns hälsa och utveckling. Samhället behöver därför vara rustat att möta barns oro och rädsla tidigt, samt kunna följa upp barn som har kvarstående symtom och behöver snabb tillgång till vidare vård.

Psykologisk första hjälpen för barn är en evidensbaserad och kostnadseffektiv metod som kan minska risken för mer allvarlig och långvarig psykisk ohälsa. Metoden kräver inte omfattande specialistutbildning och lämpar sig därför väl för bred tillämpning, även i samverkan mellan kommuner och ideella aktörer.

Krav:

- Alla barn, oavsett var de bor, ska ha tillgång till likvärdigt barnkrisstöd efter allvarliga händelser och kriser.
 - Kommuner, regioner och andra relevanta aktörer ska ha beredskap och kompetens i akut barnkrisstöd, inklusive psykologisk första hjälpen för barn.
 - Staten ska bidra med långsiktig finansiering och nationellt kunskapsstöd för att säkerställa likvärdighet.

2.8 Säkerställ att barn i särskilt utsatta situationers behov och rättigheter tillgodoses

Barn är inte en homogen grupp. Vissa barn befinner sig i särskilt utsatta situationer och löper större risk att drabbas hårdare vid kriser och samhällsstörningar. De som är mer utsatta i vardagen är ännu mer utsatta vid kris och krig. Det gäller exempelvis barn med funktionsnedsättningar, kroniska sjukdomar eller andra särskilda behov.

Erfarenheter visar att dessa barns rättigheter och behov ofta förbises i beredskapsplanering, krisövningar och genomförande av insatser. När planering och övningar utformas utifrån ett generellt barnperspektiv utan att ta hänsyn till olika förutsättningar riskerar beredskapen att bli ojämlik. För att krisberedskapen ska fungera för alla barn måste barns olika behov och förutsättningar vara en tydlig och integrerad del av hela beredskapsarbetet.

Krav:

- Myndigheter, kommuner och andra ansvariga aktörer ska säkerställa att krisberedskap och totalförsvar utformas så att barn i särskilt utsatta situationer får ett likvärdigt skydd och stöd.

Pågående analys - Rädda Barnen har ännu inte tagit ställning

Totalförsvarsplikten för de under 18 år

Totalförsvarsplikten omfattar barn från det år de fyller 16. Idag kan barn kallas in inom ramen för totalförsvarsplikten som gäller från det år man fyller 16. Totalförsvarsplikten omfattar värnplikt, civilplikt och allmän tjänsteplikt. De under 18 är dock undantagna en väpnad roll men kan tilldelas andra samhällsviktiga uppgifter såsom att visa till skyddsrum, ta hand om yngre barn, äldre osv. Frågan är om detta skulle kunna ingå inom definitionen av 'barnsoldater'.

Barnkonventionen gäller i sin helhet även i krig. Och i händelse av krig inte rekrytera några barn under 15 år, vilket genom barnkonventionens tilläggsprotokoll har höjts till 18 år för tvångsrekrytering. BKs tilläggsprotokoll säger att ingen under 18 år får tvångsrekryteras till en väpnad grupp eller styrka och att ingen under 15 år ens frivilligt får rekryteras. Det finns alltså ett visst svängrum mellan 15 och 18 år för frivillig militärtjänst. MEN – ingen under 18 år får användas i direkt strid / konflikt.

I Sverige sker mönstringen det år man fyller 18, alltså kan man mönstra innan man fyllt 18 år. Barnkonventionsutredningen (SOU 2020:63) identifierade detta som en oförenlighet med barnkonventionen. För de 16-18-åringar som jobbar inom andra delar av totalförsvaret är det eventuellt inte i strid mot BK, så länge det är i fredstider och frivilligt. Militärtjänsten är ju däremot tvingande så om Sverige kan inte rekrytera 16-åringar enligt konventionen och dess tilläggsprotokoll. I definitionen av barnsoldater ingår andra roller än de rent stridande, såsom kockar, gränsvakter och även informella fruar. Det kan betyda att när konflikt bryter ut ska Sverige inte ska använda barn under 18 ens för icke-militära totalförsvarsroller. Att ha en krigsplacering / uppgift i krig skulle ju t ex förmodligen hindra dem från att kunna fly eller söka säkerhet om de blir hotade. Det måste vara frivilligt i varje ögonblick och aldrig någonsin i en faktisk konfliktkontext. Barn ska skyddas mot det och måste kunna fly eller söka skydd från strid i varje stund.

Erfarenheter från psykologisk första hjälpen (PFA) visar att det kan vara stärkande att få bidra utifrån sin förmåga i kris. Rädda Barnen ser barn och unga som kompetenta och kapabla att bidra här och nu. Vid höjd beredskap eller krig prioriteras gymnasieskolan ofta ned, vilket innebär att många tonåringar riskerar att stå utan sammanhang och meningsfull sysselsättning.

Det är inte självklart att äldre barn helt ska uteslutas från att bidra i arbetsuppgifter som främjar psykisk hälsa och psykologisk första hjälpen, även om de inte ska delta i väpnade eller militära uppdrag. Att möjliggöra meningsfullt deltagande kan ha positiva effekter för både individ och samhälle. Frågan om hur detta förhåller sig till totalförsvarsplikten och barnkonventionen behöver dock utredas vidare innan ställning tas.

Barn ska inte riskera att separeras från sina omsorgspersoner vid evakuering

Nuvarande regelverk för evakuering riskerar att innebära att barn evakueras före sina föräldrar eller vårdnadshavare. Sådana ordningar kan leda till separationer som strider mot

principen om barnets bästa och mot barns rätt till skydd och trygghet.

Historiska erfarenheter, såsom evakueringen av finska krigsbarn under andra världskriget, visar att separation från omsorgspersoner kan få allvariga och långvariga konsekvenser för barns hälsa och välbefinnande. Det är i dag oklart hur barns rätt till familjesammanhållning säkerställs inom ramen för evakueringslagstiftningen, särskilt vid snabba beslut i höjd beredskap eller krig.

Familjen är barnets viktigaste skydd i kris. I ett läge med höjd beredskap eller krig är det därför särskilt angeläget att säkerställa att evakuering sker tillsammans med omsorgspersoner, så långt det är möjligt. Mot bakgrund av det ökade fokuset på totalförsvar och höjd beredskap finns nu ett tydligt behov av att se över om gällande regelverk är ändamålsenligt och förenligt med barnkonventionen.

Möjligt krav (för vidare utredning):

- Evakueringslagstiftningen ska revideras så att barns rätt att inte separeras från sina omsorgspersoner säkerställs

Observera att detta kräver vidare analys av gällande lagstiftning och hur den tillämpas i praktiken, innan slutlig position fastställs.

Frågor som behöver svar vid höjd beredskap eller krig

Vid höjd beredskap eller krig uppstår flera viktiga frågor som Rädda Barnen har identifierat men som i dag saknar tydliga svar. Frågorna berör inte bara barn och familjer, utan även andra aktörer, såsom Försvarsmakten, som lyfter vikten av att personalens barn är väl omhändertagna för att uppdrag ska kunna fullföljas.

Resonemangen är ännu inte fullt utvecklade, men utgör ett viktigt underlag för dialog och påverkan gentemot ansvariga aktörer. Även utan färdiga lösningar kan vi bidra genom att synliggöra behoven och peka på vikten av lösningar.

Exempel på frågor som behöver hanteras:

- Hur säkerställs tillgång till barnomsorg, inklusive omsorg på obekväma tider, vid höjd beredskap eller krig?
- Vad händer när samtliga vårdnadshavare är krigsplacerade på annan ort eller på annat sätt är frånvarande från hemmet under längre perioder, och det saknas närstående som kan ta ansvar för barnen?

Rapporter och styrande dokument

I dessa rapporter har vi inhämtat kunskap som ligger till grund för vårt arbete och våra krav på förändring. Varje rapport har länk till dokumentet och en kort sammanfattning.

Utgångspunkter för totalförsvaret

[Gemensamma utgångspunkter för totalförsvaret 2025-2030 | MSB](#)

MSB och Försvarsmakten har på uppdrag av regeringen tagit fram Utgångspunkter för totalförsvaret 2025-2030. Dokumentet utgör grunden för Sveriges planering och utveckling av totalförsvaret och riktar sig till alla aktörer som deltar i totalförsvarsförberedelserna – från statliga myndigheter och regioner till kommuner, företag och organisationer.

Planeringsinriktning för civil beredskap – ett underlag till fortsatt planering (2023)

[Planeringsinriktning för civil beredskap : ett underlag till stöd för fortsatt planering | MSB](#)

Dokumentet beskriver hur Sveriges civila beredskap ska planeras och stärkas. Det ger vägledning för myndigheter, kommuner, företag och civilsamhälle i arbetet med att skydda samhällsviktiga funktioner och hantera kriser och krig. Fokus ligger på riskbedömning, samverkan och att bygga långsiktig motståndskraft. Syftet är att ge ett gemensamt underlag för fortsatt planering och utveckling av civil beredskap i hela samhället.

Bris kommunundersökning 2025

[bris_kommun--och-regionsundersokning_2025-2.pdf](#)

BRIS kommun- och regionundersökning 2025 visar att barns rättigheter fortfarande i låg utsträckning beaktas i kommuners och regioners arbete med krisberedskap och civilt försvar. Medan barnrättsperspektivet är relativt etablerat inom skola och socialtjänst, saknas det ofta strukturer för att tillämpa barnkonventionen inom områden som krisberedskap, samhällsstörningar och beredskapsplanering.

Undersökningen visar också att barns delaktighet är särskilt svag inom dessa områden och att systematisk uppföljning av hur barns rättigheter tillgodoses ofta saknas. Skillnaderna mellan kommuner är stora, vilket innebär att barns skydd och inflytande i krissituationer varierar beroende på var i landet de bor. Sammantaget pekar rapporten på behovet av att stärka och systematisera barnrättsperspektivet i Sveriges krisberedskap och civila försvar.

Lägesbild: civilsamhällets roll i den civila beredskapen (NOD, 2025)

[Lägesbild: civilsamhällets roll i den civila beredskapen – Nationellt organ för dialog och samråd mellan regeringen och det civila samhället](#)

Rapporten visar hur viktigt det är att inkludera civilsamhällets organisationer som en aktiv del i Sveriges civila beredskap. Den visar att dessa organisationer, som engagerar miljontals människor årligen, ofta upplever att deras roll inte tillräckligt erkänns eller finns med i långtgående planeringsstrukturer. Den identifierar konkreta exempel på fungerande samverkan mellan offentliga aktörer och idéburna organisationer – och lyfter fram behovet av bestående strukturer för finansiering och samarbete redan innan kriser inträffar. Målet är att bättre ta tillvara civilsamhällets resurser och kompetenser för att stärka helheten i beredskapen.

Gemenskap bygger beredskap - civilsamhället och det ideella engagemangets avgörande roll i kris (Forum & Volontärbyrå 2025)

[Ny rapport: Ideellt engagemang vid kris - Forum – idéburna organisationer med social inriktning](#)

Nio av tio svenskar vill hjälpa till vid en samhällskris, men hälften vet inte var de ska vända sig för att organisera sitt engagemang. Det visar den Sifo-undersökning som ligger till grund för rapporten, som undersöker vad som driver människor att engagera sig, vilka hinder som finns och hur samverkan mellan olika aktörer kan stärka det ideella engagemanget i kristid. Dessutom intervjuas forskare, myndigheter, civilsamhällesorganisationer och volontärer.

Värn i allvarstider – ett humanitärt perspektiv på Sveriges Totalförsvär (Röda Korset, 2024)

[srk_varn_i_allvarstider_2024.pdf](#)
Rapporten "Värn i allvarstider – ett humanitärt perspektiv på Sveriges totalförsvär" (2024) från Svenska Röda Korset belyser hur humanitära perspektiv måste integreras i Sveriges totalförsvär. Den lyfter särskilt behovet av att stärka kunskapen om krigets lagar, skyddet av civilbefolkningen, sjukvårdens förmåga och mottagandet av humanitärt stöd. Svenska Röda Korset betonar att planering för skydd och stöd till civila – inklusive barn, som särskilt nämns inom jämställdhets- och barnrättsperspektivet – måste vara en central del av totalförsvärsarbetet. Rapporten rekommenderar bland annat att regeringen och MSB tydliggör ansvar, stärker utbildning i humanitär rätt och säkerställer att civilsamhällets och humanitära aktörers roller inkluderas i planeringen. Syftet är att skapa ett totalförsvär som värnar människors liv, hälsa och värdighet även under väpnad konflikt.

BRIS kommunundersökning 2024

[bris_kommunundersokning_2024.pdf](#)

Rapporten visar att medan en majoritet av kommunerna har strategier för att implementera FN:s barnkonvention, ligger arbetet inom områden som krisberedskap och civilt försvar markant efter och är det området som är sämst. Kommunerna själva uppger att det finns kunskap och vilja, men att brist på resurser, rutiner och prioritering hindrar framsteg i hur barns rättigheter säkras också under kris- eller försvarssituationer. I rapporten betonas att barns behov och delaktighet måste in på strukturell nivå i kommunernas planering för störningar och allvarliga händelser – inte bara i vardagliga verksamheter. Slutsatsen är att stärkt systematik, tydligare ansvar och bättre integrering av barn- och ungdomsperspektiv i kommunernas kris- och försvarsplanering är avgörande för att barns skydd ska fungera även i kris.

Child and youth participation during crisis – recommendations for decision makers in the nordic region (2023)

[Child and youth participation during crisis - Recommendations for decision makers in the Nordic region](#)

[Child and youth participation during crisis](#)

Rapporten understryker att barns och ungas rätt att bli hörda ofta försummas under COVID-19 pandemic i Norden, och lyfter vikten av att tidigt och systematiskt inkludera dem i kris- och beredskapsplanering. [NVC+1](#) Genom intervjuer med över 100 ungdomsrepresentanter och experter presenteras 34 rekommendationer och 9 goda exempel för beslutsfattare att skapa hållbara deltagandestrukturer som fungerar även under kriser. [Diva Portal+1](#) Rapporten betonar att deltagandeprocesser inte kan ad hoc-skapas i

krisens stund utan måste byggas upp i förväg – med aktiva strukturer, resurser och kompetens. [NVC](#) Slutligen ges en praktisk checklista för hur kommuner och myndigheter kan säkerställa att barns och ungas perspektiv blir del av både vardags- och krishantering.

Att göra skillnad i kris, (Forum, Volontärbyrå, 2022)

[att-göra-skillnad-i-kris-webb.pdf](#)

Alla tar ju inte ansvar – Barnkonventionen som lag under samhällskris (2021)

[Alla tar ju inte ansvar – barnkonventionen som lag under en samhällskris](#)

Rapporten visar att många av de brister i barns rättigheter som fanns före pandemin tydligt förstärktes under COVID-19-krisen – till exempel bristande delaktighet, svag tillgång till information och ojämlik utbildning. Den konstaterar att barns perspektiv ofta saknades när beslut togs om krisåtgärder och att samhällsplanering för kriser och totalförsvar inte i tillräcklig grad inkluderade barnrättsperspektiv. Rapporten betonar att för att stärka barns rättigheter krävs systematiska förändringar – inte bara tillfälliga åtgärder under själva krisen.

Människan i krisen (Röda Korset, 2021)

[Människan i krisen - rapport från Röda Korset](#)

